

מי כאן החיות?

חברה שחרתה על דגלה ערכי מוסר והגינות אינה יכולה להתעלם מתופעות של התאכזרות לבעלי חיים. יש להקפיד על ההוראות המפורטות בחוק צער בעלי חיים, ולהגדיל את היקף התמיכה בעמותות העוסקות בהגנה על בעלי החיים בהתמדה ובהרגשת שליחות

מיכה לינדנשטראוס

תנין והפגיעה גרמה לאובדן אחת מעיניו של התנין. למסע האימים הזה נוסף את שני ראשי הצבאים שנכרתו ונתלו על גדר בנחל עמוד, כנראה מתוך רצון הציידים להעביר במעשה מסר לרשות הטבע והגנים ואזהרה כי ימשיכו בציד בעלי חיים למרות התלונות שמוגשות נגדם במשטרה. לא שכחנו את הטלת גורי החתולים למדורת ל"ג בעומר שאירעה בצפון הארץ. איני רוצה לזעזע את הציבור ולפרט עוד מקרים של התאכזרות נוראה לבעלי חיים שלא הזכרנו כאן מחמת המקום, הזמן, ובעיקר כי אנו חסים בעניין זה על הקורא.

אני שואל כמה שאלות שצריכות להטריד את כר לנו כחברה: האם זו דמותה של ישראל ביחס להתנהגות לבעלי חיים? התאכזרות לבעלי חיים כמוה כהתאכזרות לחסר ישע, לחלש ולחסר הגנה. חברה שח"רתה על דגלה ערכי מוסר והגינות אינה יכולה להתעלם מתופעות של התעללות לבעלי חיים, גם אם מדובר

ההגנה על בעלי חיים אינה מן הבעיות הבעורות במדינה בעת הזו. עם זאת, מזמן לזמן אנו קוראים על פגיעה בחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), תשנ"ד-1994, האוסר על התעללות לבעלי חיים. הנה חייל מתעד באכזריות את עצמו מטגן ציפור חיה בתוך סיר לווהט. כאן אנו קוראים על סוס פצוע, במצב קשה, שננטש על ידי בעליו בשטח פתוח ובמשך ארבעה ימים היה קשור לעץ. בשל מצבו הקשה של הסוס לא נותרה ברירה אלא לבצע בו המתת חסד. הנה ראינו בתקשורת, בתחקיר, משח"טה לעופות ובה כלובים לא תקינים, סורגים עקומים

השופט בדימוס מיכה לינדנשטראוס, מבקר המדינה בשנים 2005-2012; לשעבר נשיא בית המשפט המחוזי בחיפה

ושבורים ועופות הממתינים שעות ארוכות בשמש, נגרים על הרצפה עם מוט ברזל בטלטולים אכזריים. תיארו לנו מקרה שבו אדם דקר למוות צבתיים נדירה שהגיעה לחופי ישראל (ונ"דון לעונש של עבודת שירות בלבד בעסקת טיעון). קראנו על ציפורים, על כלבים ועל חתולים שהורעלו, ועל מבקר בספארי שהשליך אבן על

הייתי שמח לשמוע כמה עונשי מאסר בפועל וקנסות הוטלו, אם הוטלו, על ידי בתי המשפט בישראל על התאכזרות קשה לבעלי חיים. חוששני, והלוואי שאתבדה, שהתשובה לשאלה זו תהיה מאכזבת

שנדרש להזדהות כאמור חייב לעשות כן. עוד חשוב שנשמע על פעילו־תה הכספית של הקרן למען בעלי החיים שצריכה לפ־עול, על פי סעיף 14 לחוק הנזכר לעיל, במסגרת המשרד לאיכות הסביבה. הקרן למען בעלי החיים מטרתה לרכז אמצעים כספיים שישימו־שו לחינוך, לה־סברה, להדרכה, לארגונים למען בעלי חיים ולקידום מטרות החוק הנזכר. כספי הקרן באים מתקציב המדינה, מתרומות ומקנסות. לאחרונה פורסם כי זה כשלוש שנים קיימת תופעה של היעדר גביית קנסות

בסך 800 אלף שקל לפחות, דבר המשאיר את בעלי החיים מופקדים לגורלם וזאת בשל מחלוקת בין המשרד להגנת הסביבה ובין משרד החקלאות על האחריות המיניסטריאלית בנושא. מכל מקום, יש להגדיל את היקף התמיכה בעמותות העוסקות בהגנה על בעלי החיים בהת־מדה ובהרגשת שליחות.

על פי ספרו הידוע של הפי־לוסוף ברוך שפינוזה, "אתי־קה", כל אדם משתוקק בהכ־רח למה שהוא שופט כ"טוב" ונרתע ממה שהוא שופט כ"רע". לענייננו, החמלה על בעלי חיים תיתפס כ"טוב" ואילו ההתאכזרות כ"רע". גם חז"ל קבעו כי יש לנסות להקל מצערם של בעלי החיים מתוך רחמנות וחמלה.

במתאכזרים קטינים. להיכן נעלמה החמלה על בעלי החיים המש־פיעה גם על ההתפת־חות הרגשית של ילדינו? הרי כבר הוכח כי בעל חיים מסייע בפיתוח אמפתיה ואחריות אישית בקרב היל־דים ומביא להפח־תת האלימות ואף למניעתה.

בהקשר זה יבר־ך היועץ המשפטי לממשלה אשר הורה לאחרונה לתובעים בפרקליטות ובמשרה לדרוש עונשי מאסר בפועל לכל מתעלל בבעל חיים (העונש המרבי בחוק למתעללים הוא שלוש שנות מאסר). בנוסף אפשר לדרוש הטלת קנס גבוה לטובת הקרן למען בעלי חיים. אין ספק כי החמרת הענישה בבתי המשפט בע־בירות אלה תביא לירידה במספר המתעללים.

החלטת היועץ המשפטי לממשלה חייבת להתב־צע הלכה למעשה ולא להישאר אות מתה. ביני לביני הייתי שמח לשמוע כמה עונשי מאסר בפועל וקנ־סות הוטלו, אם הוטלו, על ידי בתי המשפט בישראל על התאכזרות קשה בבעלי חיים. חוששני, והלוואי שאתבדה, שהתשובה לשא־לה זו תהיה מאכזבת.

האם אנו מקיימים את ההוראות המפורטות בחוק צער בעלי חיים באופן קפ־דני ומחייב? האם מונו על פי הוראות חוק זה "נאמני בעלי חיים" במספר הדרוש והמתחייב? בידי הנאמנים הסמכות לדרוש ממי שע־ברו לנגד עיניהם עבירה על חוק זה להזדהות בפניהם לצורך הגשת תלונה, ומי

**יבורך היועץ המשפטי
לממשלה אשר הורה
לאחרונה לתובעים
בפרקליטות ובמשרה
לדרוש עונשי מאסר בפועל
לכל מתעלל בבעל חיים. אין
ספק כי החמרת הענישה
בבתי המשפט תביא לירידה
במספר המתעללים**